

NÉGYSZÁZ ÉVE HULL A HÓ

SZEPESI ATTILA: HIMNUSZ A VARJAKHOZ

– Gyülekezik a szegedi klán – állapította meg Csaplár Vilmos, amikor Zalán Tibor kíséretében beléptem Szepesi Attila Új Tükör-beli szobájába. Nemsokára befutott Zelei Miklós (egy emelettel lejjebb dolgozott akkoriban, a *Magyar Hírlap*nál), s jelen volt Veress Miklós, Petri Csathó és Temesi Ferenc is – igaz, ők csak szóban, legalábbis az idézett alkalommal, mert különben a „szegediek” (alig volt köztük szegedi születésű) mindenütt egymás társaságát keresték. Egymás társaságát? Talán inkább az elvesztett, elvesztegetett ifjúságot, a közös poharazgatások, forró hangulatú költői estek, a gyűlölt és szeretett tanárok, az eltűnt vagy az éppen velünk együtt öregedő lányok emlékét – magát a várost, Dögesvárt, Porlódot, azaz Pol Pot-megye székhelyét: SZEGEDET. Csaplár úr nem is bírta sokáig, kifordult a szobából...

Ezzel a kis bevezetéssel az elfogultságomat szerettem volna bejelenteni. Nem Szeged (sose szerettük meg egymást), hanem a szegedi klán iránt, amelynek „keresztapája” is van – Ilia Mihály személyében. Klánunk egyik legdicsőbb tagja Szepesi Attila, a beregszászi menekült (szovjet költő is lehetett volna belőle, brrr!), a szegedi főiskola renitens diákja (ki is csapogatták időnként), a gomba- és madártudós, Herman Ottó 20. századi reinkarnációja, akit tíz éve, ötgyerekes apa létére a kritika még fiatal költőként emlegetett (sokan csak nagyapakorukra törtek ki ebből a kultúrpolitikai karámból), aki a vátesz-szerep legnagyobb divatja idején a „kismester” Csanádi Imrével vállalt közösséget, s akinek – míg mi magán- és közéletünk mocsarában vergődtünk – sorra íródtak a kor mocska fölé emelkedő versei, kötetei – a *Himnusz a varjakhoz* a tizenkettedik, s ez – húsz év alatt – nem kis teljesítmény, önmagában sem, ám az ő esetében nem a mennyiség csapott át minőségbe (a dialektikus recept szerint), hanem a minőség sokszorozódott meg, különösebb drámai átalakulások nélkül. Szepesi Attila már akkor Bornemissza Péterért rajongott, amikor mi még Guevaráért, sőt, az *Állam és forradalom* Leninjéért...

Az új kötet a sokunk által ismert és szeretett Szepesi-képet gazdagítja. Átvonulnak a verseken a történelem és az irodalomtörténet árnyalakjai: Mátyás király és Károli Gáspár, Márton Áron, az erdélyi mártír-püspök és egy elfelejtett költő, Vályi-Nagy Ferenc a napóleoni háborúk korából; feltűnedeznek a hanyatló főváros omlatag díszletei,

Budaszentlőrinc és Terézváros, Víziváros, az ötvenes évek Belvárosa egy gyermekkort idéző lírai helyszínrajzban, s a hámló vakolatú házak között Krúdy sétál és Kálnoky László; a múlt ködéből bontakozik ki egy „kis fűszerbolt az Eszter-utca sarkán”, vagy – egy számomra különösen kedves látomásban – a századelő Szekszárdja (*Babits Szekszárdon*). De itt vannak, közénk lépnek napjaink megrontott sorsú figurái is, a „rókaképű vén koldusok” (*Üveggyűjtők*), a „két kalapos balek a hídon” (az egyik maga a költő, a másik a költőbarát Petri Csathó), s a nagyváros mítoszából előlép a *Lámpagyűjtő*, aki – mert utcai dolga már nem akad – a csillagokat gyűjtögetja, oltogatja ezután...

 Szép és szeretnivaló Szepesi Attila új könyve, amely az Orpheusz Kiadó gondozásában jelent meg 1991 karácsonyára. A próféták dörgedelmeiből kiábrándultunk, főleg mióta némelyikük átült a Parlament széksoraiba; csendes és higgadt szavakra szomjazunk – nem ítéletet, nem ígéretet, csak magyarázatot várunk kínjainkra. Kapaszkodunk még, a siratók ideje nem érkezett el – Attila tudja ezt. Ha visszalapozok könyveiben: húsz esztendeje ez a tudás élteti.

(*Délmagyarország*, 1991. december 30.)

(A [*Baka István művei. Publicisztikák, beszélgetések*](#) című kötetből)

[← Előző oldal](#)

[Következő oldal →](#)